

03 AFRIKAANSE FILOSOFIE: CULTUUR EN IDENTITEIT

Spreker: Dr. Angela Roothaan (Amsterdam)

Europese filosofen Hume, Kant en Hegel verklaarden de Afrikaan, volgens hen een wezen zonder wetten, zonder cultuur, zonder geschiedenis, tot ‘de ander’ bij uitstek. Tegen deze achtergrond begon de postkoloniale Afrikaanse filosofie als een vragen naar eigen cultuur en identiteit. Het werk van de Belgische missionaris Placied Tempels vormde daarbij uitgangspunt, zowel in positieve als in negatieve zin. Tempels ging binnen het koloniale kader tegen racistische vooroordelen in, door te beweren dat de Congolezen bij wie hij leefde een eigen ‘Bantoe-filosofie’ erop na hielden. In de 75 jaar die sinds het verschijnen van zijn werk verstreken bespraken Afrikaanse filosofen het zowel kritisch als met instemming.

In twee avonden zullen we ingaan op het werk van Tempels als vertrekpunt van het Afrikaanse denken over cultuur en identiteit, en op nieuwere visies daarop vanaf de jaren ’90 – dan zullen we ingaan op de Ghanese denkers Kwame Gyekye en Kwasi Wiredu, en de Beninese filosoof Paulin Hountondji. Hoofdvragen zijn:

- Hoe relevant zijn culturele verschillen voor het wijsgerig denken?
- Zijn pre-koloniale tradities nog relevant in de moderne, postkoloniale tijd?
- Heeft Afrika als continent een eigen cultuur, of is culturele diversiteit meer kenmerkend?
- Hoe zit het met wat de Europeanen als zo eigen voor Afrika zagen: magie, geesten, voorouderverering?

Literatuur:

Paulin Hountondji *The Struggle for Meaning. Reflections on Philosophy, Culture and Democracy in Africa*, Ohio University Center for International Studies, 2002

Kwame Gyekye *Tradition and Modernity. Philosophical Reflections on the African Experience*, Oxford University Press, 1997

Placied Tempels *Bantoe Filosofie*, Kongo-Overzee Bibliotheek, 1946

Kwasi Wiredu *Cultural Universals and Particulars. An African Perspective*, Indiana University Press, 1996

Dr. Angela Roothaan is universitair docent aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Speciale interessegebieden: Afrikaanse en interculturele filosofie, politieke epistemologie. Kernwoorden: natuur, waarden, identiteit, spiritualiteit, dieren, geesten. Onlangs verschenen: *Indigenous, Modern and Postcolonial Relations to Nature. Negotiating the Environment*, Routledge, 2019.

Aantal avonden 2
Plaats Fontys Hogescholen, ds. Th. Fliednerstraat 2, 5631 BN Eindhoven
Tijd 19.30- 21.30 uur
Datum 2 en 9 februari 2021
Thema 03
Kosten € 15,00